NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.411.002.2016
S/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(tekst jednolity wystąpienia pokontrolnego po uwzględnieniu zmian wprowadzonych uchwałą Komisji Rozstrzygającej z dnia 12 września 2016 r. nr KPK-KPO.443.133.2016)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

S/16/001 - Realizacja przez Stowarzyszenie Kształcenia Ustawicznego w Chełmie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chełmie projektu „Kształcenie XXI wieku", w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Okres objęty kontrolą

Kontrolą objęto lata 2010-2016 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych).

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontrolerzy

1. Walerian Marczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/38/2016 z dnia 1.06.2016 r.

2. Jerzy Łukaszuk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/11/2016 z dnia 19.04.2016 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 1-2, tom II str. 136)

Jednostka kontrolowana

Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chełmie, (dalej: CKU lub Centrum), 22-100 Chełm, ul. Stefana Batorego 1

Kierownik jednostki kontrolowanej

Robert Szynaka, Dyrektor[1]

(dowód: akta kontroli, tom I str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia[2], że CKU nierzetelnie wywiązało się z obowiązków Partnera w zakresie realizacji, wspólnie ze Stowarzyszeniem Kształcenia Ustawicznego w Chemie, projektu pt. „Kształcenie XXI wieku".

Uzasadnienie oceny ogólnej

W szczególności Centrum:

– wydało słuchaczom kształcenia w ramach realizacji ww. projektu, niezgodne z ustalonymi zasadami, zaświadczenia o ukończeniu udziału w projekcie, w tym osobom niespełniającym ustalonych wymogów w jego uczestnictwie, co skutkowało nierzetelnym rozliczeniem rezultatów tego projektu;

– nie zapewniło nadzoru pedagogicznego nad uczestnikami kształcenia e-learningowego, do czego było zobowiązane umową partnerską zawartą z ww. Stowarzyszeniem, co skutkowało niską aktywnością i uczestnictwem słuchaczy w kształceniu określonym w projekcie.

Natomiast NIK ocenia pozytywnie udostępnienie przez CKU, na potrzeby realizacji ww. projektu, ministerialnych programów i szkolnych planów nauczania oraz umożliwienie jego uczestnikom korzystania ze swojej bazy szkolnej.

[1] Od 1.07.2003 r. p.o. Dyrektora, a od 1.01.2004 r. Dyrektor CKU.

[2] Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja projektu pt. „Kształcenie XXI wieku", w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz wywiązywanie się z obowiązków Partnera

Opis stanu faktycznego

1. W dniu 18 listopada 2010 r. Stowarzyszenie Kształcenia Ustawicznego w Chełmie (dalej: SKU), jako Beneficjent, zawarło z Województwem Lubelskim, jako Instytucją Pośredniczącą (dalej: IP), umowę o dofinansowanie projektu pt. „Kształcenie XXI wieku" w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Na realizację tego projektu IP przyznała SKU dofinansowanie w wysokości 299.980 zł, w tym: 254.983 zł (85 %) ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i 44.997 zł z dotacji celowej z budżetu państwa.

Beneficjent został zobowiązany do realizacji projektu na podstawie wniosku stanowiącego załącznik do umowy o jego dofinansowanie. Projekt miał być realizowany od 1.12.2010 r. do 30.04.2012 r. w partnerstwie z CKU. Zasadniczym celem projektu było wdrożenie w CKU innowacyjnych metod kształcenia, poprzez połączenie kształcenia tradycyjnego z e-learningowym dla 50 osób ze szkoły średniej CKU, podczas dwóch semestrów w latach szkolnych 2010/2011 i 2011/2012. Miało to skutkować podniesieniem jakości i dostępności kształcenia ustawicznego osób dorosłych w wieku 25-64 lat oraz osób nieuczących się w wieku 18-24 lat, zgłaszających z własnej inicjatywy chęć kształcenia ustawicznego w formach szkolnych, pracujących lub zamieszkałych na terenie woj. lubelskiego.
Kształcenie e-learningowe miało stanowić 40% zajęć zaplanowanych w Szkolnym Planie Nauczania CKU dla danej formy i typu szkoły. Uczestnicy kształcenia e-learningowego mieli uczestniczyć również w zajęciach szkolnych[3] prowadzonych w CKU w wymiarze 60% wszystkich zaplanowanych zajęć.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 7-45)

2. W dniu 7 czerwca 2010 r. CKU zawarło z SKU umowę partnerską na rzecz realizacji projektu „Kształcenie XXI wieku"[4]. Umowa stanowiła, że SKU było Liderem Partnerstwa, a CKU jego Partnerem, przy czym Lider i Partner ponosili odpowiedzialność za prawidłową realizację umowy o dofinansowanie projektu (§ 2 umowy). Lider, któremu przydzielono obsługę finansową całego budżetu projektu, był odpowiedzialny m.in. za: zarządzanie projektem; przeprowadzenie rekrutacji słuchaczy; budowę i obsługę merytoryczną edukacyjnej platformy internetowej oraz przygotowanie materiałów dydaktycznych do prowadzonych w ramach projektu zajęć e-elearningowych. Partner projektu był odpowiedzialny m.in. za: udostępnienie ministerialnych programów i szkolnych planów nauczania; sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad uczestnikami kształcenia e-learningowego; wydanie zaświadczeń dla osób kończących udział w projekcie z podaniem informacji o zakresie i liczbie godzin e-learningowych; przedstawienie Liderowi informacji sprawozdawczych w terminach i formie pozwalającej przygotowanie wniosku o płatność oraz umożliwiających dokonanie oceny wpływu realizowanych zadań w odniesieniu do celów projektu.
Zawierając umowę, strony nie w pełni dostosowały jej treść do ustalonego sposobu realizacji projektu i podziału zadań pomiędzy Liderem i Partnerem. W szczególności nie usunęli z § 5 tej umowy zapisów dotyczących obowiązków Partnera, tj.: otwarcia

[3] Wydatki w tym zakresie zostały sfinansowane z budżetu Miasta Chełm.
[4] Umowa partnerska stanowiła załącznik do umowy o dofinansowanie projektu „Kształcenie XXI wieku".

wyodrębnionego rachunku bankowego na środki otrzymane na realizację projektu; prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu; wykorzystania środków finansowych na realizację zadań powierzonych na mocy tejże umowy. Zapisy te były sprzeczne z postanowieniami § 8 umowy, z których wynikało, że całość gospodarki finansowej miał prowadzić Lider projektu.

Dyrektor CKU wyjaśnił, że „w wyniku przeoczenia ww. zapisów nie usunięto z umowy partnerskiej, a Centrum nie poniosło żadnych wydatków związanych z realizacją określonych w projekcie zadań. Nauczyciele z CKU prowadzili zajęcia e-learningowe poza godzinami swojej pracy, na podstawie zawartych z SKU umów cywilno-prawnych".
Projekt „Kształcenie XXI wieku" został zrealizowany w terminie określonym w harmonogramie, rozliczony i zamknięty w sierpniu 2012 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 34, 63-77, 80-104, tom II str. 78-83, 167)

3. W dniu 30 września 2015 r. SKU zostało wykreślone z Rejestru Stowarzyszeń.
Prezesem i Wiceprezesem Zarządu SKU oraz jego członkami byli nauczyciele CKU, którzy uczestniczyli również w realizacji projektu „Kształcenie XXI wieku", tj. m.in.: R.S. – Dyrektor CKU, członek SKU, nauczyciel j. polskiego; D.S – Wicedyrektor CKU, członek Zarządu SKU, koordynator ww. projektu; A.K.- Prezes Zarządu, specjalista ds. metodyki e-learningu; B.S. – Wiceprezes Zarządu, specjalista ds. rekrutacji i nauczyciel przedsiębiorczości; A.T. – członek Zarządu, nauczyciel technologii informacyjnej; M.S. – członek SKU, administrator platformy edukacyjnej.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 85, tom II str. 38)

4. Dokumentacja związana z realizacją projektu „Kształcenie XXI wieku" była zarchiwizowana i przechowywana w CKU. Postanowieniem z dnia 10 września 2015 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Chełmie zażądał od pracowników CKU oryginałów całości dokumentacji dotyczącej realizacji ww. projektu. W uzasadnieniu do postanowienia podano, że „Prokuratura Rejonowa prowadzi śledztwo w sprawie doprowadzenia, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia, w okresie od dnia 1 grudnia 2010 r. do 30 kwietnia 2012 r., mieniem w kwocie 299.980 zł, poprzez wprowadzenie Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie w błąd, w oparciu o nierzetelną, poświadczającą nieprawdę dokumentację, co do organizacji, liczby uczestników, wykorzystania środków oraz zakresu doradztwa, przy realizacji przez SKU i CKU ww. projektu, tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk". Dokumenty zostały wydane Zarządowi Centralnego Biura Śledczego Policji Wydział w Chełmie (dalej: CBŚP) 29 września 2015 r.
Kontrolerzy NIK uzyskali z CBŚP niezbędne do przeprowadzenia kontroli w CKU kserokopie dokumentów związanych z realizacją projektu „Kształcenie XXI wieku".

(dowód: akta kontroli, tom I str. 49, 85, 107-114, 237-442, tom II str. 1-36, 195-203)

5. Dla potrzeb realizacji projektu utworzona została internetowa platforma edukacyjna pt. „Kształcenie XXI wieku – platforma e-nauczania"[5], na której, zgodnie z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie projektu, zostały umieszczone materiały dydaktyczne z 11 przedmiotów, obejmujące łącznie 560 godzin zajęć internetowych. Przygotowane zasoby dydaktyczne dotyczyły m.in. plików tekstowych i dźwiękowych, prezentacji, zestawów ćwiczeń, zadań i testów sprawdzających stopień opanowania materiału szkoleniowego.
Uczestnikami szkolenia e-learningowego, podczas dwóch semestrów w latach szkolnych 2010/2011 i 2011/2012, byli słuchacze rekrutowani z 10 klas z trzech różnych typów szkoły średniej funkcjonujących w ramach CKU. Każdy ze słuchaczy

[5] http://e-nauka.stowarzyszenie.cku.chelm.pl/index.php?lang=pl.

uczestniczył w takim kształceniu w jednym z dwóch semestrów objętych realizacją projektu „Kształcenie XXI wieku".

(dowód: akta kontroli, tom I str. 28, tom II str. 65-72, 147-163, 176-194)

5.1. Dla dokumentowania zajęć e-learningowych Rada Pedagogiczna CKU wprowadziła w grudniu 2010 r. wymóg prowadzenia przez nauczycieli tzw. „białych dzienników". Określone w nich tematy zajęć odpowiadały liczbie godzin dydaktycznych zaplanowanych w projekcie. Według przyjętej do stosowania „Instrukcji wypełniania tzw. białego dziennika dla CKU (szkoła dla dorosłych)" nauczyciele nie mieli obowiązku odnotowywania uczestnictwa (logowania się) słuchaczy na platformie edukacyjnej. Z trzech przedmiotów (język rosyjski, biologia, podstawy przedsiębiorczości) nauczyciele odnotowali w białych dziennikach fakt i datę logowania się uczestników. Nauczyciel języka rosyjskiego wyjaśnił m.in., że „nauczyciele prowadzący kształcenie e-learningowe otrzymali od koordynatora projektu (Wicedyrektora CKU) ustne polecenie dotyczące odnotowywania w białych dziennikach faktów i dat logowania się uczestników kształcenia".

Z siedmiu przedmiotów (j. polski, j. rosyjski, matematyka, historia, wiedza o społeczeństwie, fizyka, chemia) w roku szkolnym 2010/2011 i z czterech (j. rosyjski, matematyka, podstawy przedsiębiorczości, technologia informacyjna) w roku szkolnym 2011/2012 nauczyciele nie wpisywali w dziennikach ocen.

(dowód: akta kontroli tom I str. 264-442, tom II str. 1-37, 42-51, 58-64, 84-87, 94-95, 99-101, 106-115, 127-129)

Wicedyrektor CKU – była koordynator projektu wyjaśniła m.in., że „zasadą ogólną było, że nauczyciele mieli dowolność we wpisywaniu ocen, gdyż w szkole dla dorosłych bieżące ocenianie odbywa się jedynie w semestrach stacjonarnych. (…) wszelkie aktywności były odnotowywane na platformie, zarówno ja jak i A. K. mieliśmy do nich ciągły dostęp, zatem byliśmy na bieżąco informowani o przebiegu nauczania poszczególnych słuchaczy. W mojej ocenie nie było potrzeby powielania tego typu informacji w białym dzienniku, a zapisy dokonywane przez niektórych nauczycieli były fakultatywne".

(dowód: akta kontroli, tom II str. 129,174)

6. Według zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu warunkiem zaliczenia przez słuchaczy kształcenia e-learningowego było systematyczne przeglądanie materiałów przygotowanych przez nauczycieli, umieszczonych na platformie edukacyjnej. W piśmie z 1 grudnia 2010 r. Instytucja Pośrednicząca rekomendowała, by dopuszczalny próg nieobecności na zajęciach wynosił 20% jednostek zajęciowych (lekcyjnych lub innych w zależności od określonego przez beneficjenta wskaźnika/czynnika) w stosunku do całości przedsięwzięcia. W „Regulaminie rekrutacji i uczestnictwa w projekcie *Kształcenie XXI wieku*" (§ 6 pkt 4) uzyskanie zaświadczenia uwarunkowano udziałem w minimum 60% zajęć z wykładowcą oraz realizacją 60% materiału na platformie e-learningowej. Słuchacze zostali zobowiązani do uczestnictwa w zajęciach on-line przez komunikator internetowy, zgodnie z ustalonym harmonogramem.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 28, tom II str. 200-201)

Wicedyrektor CKU – była koordynator projektu wyjaśniła, że pismo IP z 1 grudnia 2010 r. „stanowiło rekomendację co do realizacji poszczególnych zadań projektu i były pismem ramowym, nieodnoszącym się do indywidualnych, nierzadko specyficznych zadań projektowych. (…) Wysoce prawdopodobnym jest, że zmieniono próg nieobecności w zajęciach ze względu na uczestników kształcenia – słuchaczy CKU, przyzwyczajonych do realizacji zadań szkolnych w granicach 50%. Wyższy próg mógłby zniechęcić niektórych słuchaczy do uczestnictwa w projekcie."

Odnośnie sposobu spełnienia przez uczestników projektu wymogu realizacji 60% zajęć z wykładowcą była koordynator projektu wyjaśniła, że „harmonogram zajęć był podawany na stronie internetowej projektu. Dodatkowo był dostępny w Biurze projektu, a wszelkich informacji na ten temat beneficjentom ostatecznym udzielaliśmy na bieżąco. Zainteresowanym plany te były drukowane. Ze względu na upływ czasu oraz brak dostępu do dokumentów nie jestem w stanie podać sposobu realizacji planu pod kątem wskaźników."

(dowód: akta kontroli, tom II str. 168, 172)

Według danych zamieszczonych na platformie edukacyjnej z 11 przedmiotów prowadzonych przez 15 nauczycieli harmonogramy zajęć dostępne były z sześciu przedmiotów, tj.: języka rosyjskiego prowadzonego przez J.Z., historii, wiedzy o społeczeństwie, chemii, fizyki, geografii. Zamieszczone w nich były tylko tematy i zagadnienia z tych przedmiotów. Nie określono natomiast terminów ich realizacji.
Z informacji uzyskanej z CBŚP, w materiałach zabezpieczonych na potrzeby śledztwa harmonogramy zajęć nie występowały.
Wymóg realizacji 60% zajęć z wykładowcą nie został spełniony w odniesieniu do żadnego uczestnika kształcenia e-learningowego.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 195-196, 207-211)

6.1. W roku szkolnym 2010/2011, w semestrze trwającym od 7 lutego do 22 czerwca 2011 r., do udziału w kształceniu e-learningowym zostało zakwalifikowanych 25 słuchaczy. Według wygenerowanych przez kontrolerów NIK z platformy edukacyjnej danych[6] spełnienie przez uczestników kształcenia wymogu realizacji 60% materiału dydaktycznego na tej platformie z obowiązujących przedmiotów nauczania[7] przedstawiało się następująco:

1) języka polskiego – spośród 25 ww. wymóg spełniło 17 słuchaczy. Z ośmiu osób niespełniających tego wymogu, dwie logowały się do zasobów edukacyjnych z tego przedmiotu w wymiarze poniżej progu ww. wskaźnika, a pięciu uczestników w ogóle, jedna osoba nie występowała w bazie danych przypisanych do tego przedmiotu. Do co najmniej 60% testów zamieszczonych na platformie przystąpiło siedem osób, a 11 nie rozwiązywało ich w ogóle;
2) języka rosyjskiego – na 18 osób zobowiązanych do nauki tego języka, wymóg spełniło dziewięć osób. Troje uczestników nie logowało się do zasobów edukacyjnych z tego przedmiotu, a pięcioro nie występowało w bazie danych z tego zakresu. Do testów sprawdzających przystąpiła tylko jedna osoba;
3) matematyki – z 25 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 14 osób, jedna w ogóle nie występowała w bazie danych przypisanych do tego przedmiotu, pięć nie logowało się ani razu. Żaden z uczestników nie przystąpił do co najmniej 60% testów zamieszczonych na platformie;
4) historii – z 13 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 12, jedna nie logowała się ani razu. Do co najmniej 60% testów sprawdzających przystąpiło siedem osób, a cztery nie rozwiązywały ich wcale;
5) wiedzy o społeczeństwie – z 16 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło pięć. Pięcioro słuchaczy ani razu nie logowało się do przeznaczonych dla nich zasobów, a troje w ogóle nie posiadało do nich uprawnień dostępowych. Do co najmniej 60% testów sprawdzających

[6] Dla przeprowadzenia analizy na potrzeby kontroli NIK przyjęto założenie, że jedno logowanie uczestnika kształcenia na platformie edukacyjnej odpowiada zapoznaniu się z zamieszczonymi na niej materiałami dydaktycznymi lub ich pobraniem elektronicznym z zasobów bazy danych tej platformy.
[7] W związku z tym, że uczestnikami kształcenia e-learningowego byli słuchacze z różnych klas i różnych typów szkoły średniej, każdego z nich obowiązywały właściwe zajęcia zaplanowane w szkolnych planach nauczania CKU dla danej formy i typu szkoły.

przystąpiło troje słuchaczy, a siedmioro nie rozwiązywało ich w ogóle;

6) fizyki – z 11 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło siedem, a trzy nie logowały się ani razu. Do co najmniej 60% testów sprawdzających przystąpiły trzy osoby, a sześć nie rozwiązywało ich w ogóle;

7) chemii – z 13 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 10, dwie nie logowały się wcale do zasobów z tego przedmiotu, a jedna nie występowała wśród mających do nich uprawnienia dostępowe. Co najmniej 60% ćwiczeń i zadań sprawdzających rozwiązywało siedmioro słuchaczy, a czworo nie rozwiązywało ich w ogóle;

8) biologii – z 20 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 14. Dwie osoby nie logowały się ani razu na platformie tego przedmiotu, a kolejne trzy nie występowały w systemie. Do co najmniej 60% testów sprawdzających przystąpiło 10 osób, a sześć nie rozwiązywało ich wcale;

9) geografii – z 25 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 16, sześć osób nie logowało się wcale, a nazwiska trzech nie występowały w systemie. Do co najmniej 60% prac kontrolnych przystąpiło 11 słuchaczy, kolejnych 10 nie rozwiązywało ich wcale;

10) podstaw przedsiębiorczości – z sześciorga słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło czworo. Żaden z uczestników nie przystąpił do rozwiązywania co najmniej 60% zadań sprawdzających, w tym dwoje nie rozwiązywało ich w ogóle;

11) technologii informatycznej – z 11 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło pięć, a dwie nie logowały się wcale. Wszyscy słuchacze przystąpili do przynajmniej 60% prac kontrolnych.

Ogółem spośród 25 osób, wymóg realizacji 60% materiału dydaktycznego (w tym testów) ze wszystkich obowiązujących przedmiotów nauczania spełniły dwie osoby. Trzy osoby nie spełniły tego wymogu ze wszystkich obowiązujących ich przedmiotów, a 20 z jednego do pięciu przedmiotów.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 152, 155, 158, 161)

6.2. W roku szkolnym 2011/2012, w semestrze trwającym od 1 września 2011 r. do 22 lutego 2012 r., do udziału w kształceniu e-learningowym zakwalifikowano 58 słuchaczy, z tego 33 osoby zostały skreślone z udziału w projekcie, tj.: pięć osób z dniem 3 października z powodu braku logowań do bazy danych platformy edukacyjnej lub niepobierania materiałów dydaktycznych, 15 osób z dniem 31 października z powodu braku logowań lub niepobierania materiałów oraz 13 osób 5 grudnia 2011r., w tym siedem z powodu braku logowań i sześć osób z powodu braku podejść do testów.
Z 33 słuchaczy wykreślonych, dwoje spełniło wymóg 60% uczestnictwa w zajęciach e-learningowego ze wszystkich przedmiotów (lecz nie przystąpiło do testów z dwóch do sześciu przedmiotów), 19 nie spełniło tego wymogu z żadnego z obowiązujących ich przedmiotów, a 12 uczestników z jednego do siedmiu przedmiotów.

Spełnienie przez uczestników kształcenia w ww. semestrze wymogu realizacji 60% materiału dydaktycznego na platformie e-learningowej z obowiązujących przedmiotów nauczania przedstawiało się następująco:

1) języka polskiego – z 25 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 23, jedna nie logowała się ani razu do zasobów z tego przedmiotu, a kolejna nie występowała wśród mających dostęp do tego szkolenia. Do co

najmniej 60% testów sprawdzających przystąpiły 23 osoby, jedna nie rozwiązywała ich wcale;

2) języka rosyjskiego – z 25 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniły 23 osoby, a jedna nie występowała w bazie danych z tego zakresu. Do co najmniej 60% testów sprawdzających przystąpiło 20 osób, cztery nie przystąpiły do żadnego;

3) matematyki – z 25 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 10, sześciu nie logowało się ani razu, a jeden nie występował wśród uprawnionych do dostępu do materiałów z matematyki. Do przynajmniej 60% testów przystąpiły trzy osoby, 21 nie przystąpiło do żadnego;

4) historii – z 11 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło dziewięcioro, a dwoje w ogóle nie występowało wśród uprawnionych do dostępu do materiałów z tego zakresu. Wszystkie testy sprawdzające rozwiązywało dziewięcioro słuchaczy;

5) wiedzy o społeczeństwie – z 10 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło dziewięciu, a jeden nie występował wśród uprawnionych do dostępu do materiałów z tego zakresu. Dziewięcioro słuchaczy przystąpiło do wszystkich obowiązujących je testów sprawdzających;

6) fizyki – z ośmiu osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełnili wszyscy uczestnicy. Wszystkie osoby też przystąpiły do co najmniej 60% obowiązujących testów sprawdzających;

7) chemii – z 12 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełnili wszyscy uczestnicy. Wszystkie osoby też przystąpiły do co najmniej 60% obowiązujących je testów sprawdzających;

8) biologii – z 13 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 11. Jeden słuchacz nie logował się ani razu do zasobów z biologii, a kolejnego nie było wśród osób posiadających do nich uprawnienia dostępowe. Do co najmniej 60% zadań kontrolnych przystąpiło 11 słuchaczy;

9) geografii – z 25 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 20. Dwoje nie logowało się ani razu, a jednego nie było wśród osób posiadających uprawnienia dostępowe do zasobów z tego przedmiotu. Do co najmniej 60% zadań kontrolnych przystąpiło 10 słuchaczy, ośmiu nie przystępowało w ogóle;

10) podstaw przedsiębiorczości – z 10 słuchaczy zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełnił jeden, pozostałych czworo nie logowało się, a pięcioro nie było wśród osób posiadających uprawnienia dostępowe do materiałów edukacyjnych z tego przedmiotu. Do co najmniej 60% zadań kontrolnych przystąpił jeden słuchacz, czterech nie przystąpiło do żadnego;

11) technologii informatycznej – z 15 osób zobowiązanych do nauki tego przedmiotu wymóg spełniło 10, a trzy nie logowały się ani razu. Do przynajmniej 60% zadań kontrolnych przystąpiło sześć osób, a siedem nie przystąpiło do żadnego.

Ogółem z 25 osób, wymóg realizacji 60% materiału dydaktycznego (w tym testów) ze wszystkich obowiązujących przedmiotów nauczania spełniło pięć osób. Jedna osoba nie spełniła tego wymogu ze wszystkich obowiązujących ją przedmiotów, a 19 z jednego do pięciu.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 152-163)

Wicedyrektor CKU – była koordynator projektu wyjaśniła m.in., że podejmowane były następujące działania w celu aktywowania słuchaczy do korzystania z platformy

edukacyjnej: „indywidualna pomoc w logowaniu się (korzystanie z sal komputerowych, biblioteki, komputera w biurze); prezentacja możliwości platformy na zajęciach grupowych; drukowanie i przekazywanie słuchaczom niektórych treści jako próba zainteresowania tematem; motywowanie słowne i stawianie plusów; rozmowy podczas konsultacji tradycyjnych."

(dowód: akta kontroli, tom II str. 173)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zaświadczenia o udziale w projekcie CKU wydało wszystkim 83 osobom zgłoszonym do jego realizacji, w tym 33 osobom wykreślonym z tego projektu, podczas gdy, według § 4 ust. 2 pkt 2 lit. b umowy partnerskiej, należało wydać je osobom kończącym kształcenie w projekcie, które spełniały wymogi określone w § 6 pkt 4 „Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w projekcie *Kształcenie XXI wieku*". Ponadto w zaświadczeniach tych nie podano wymaganej informacji o zakresie i liczbie godzin e-learningowych.

   W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor CKU podał, że „zaświadczenia o udziale w projekcie zostały wydane wszystkim osobom, które zostały zgłoszone do Podsystemu Europejskiego Funduszu Społecznego i które jednocześnie wpisały się w znakomitej części w realizację ogólnopolskiego i najważniejszego wskaźnika POKL Działania 9.3., tj. *Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach projektu*. Ze względu na ograniczenia techniczne platformy Moodle, która rejestrowała fakt *wejścia* na poszczególne materiały, ale nie czas pobytu na platformie, uzgodniono, że wydanie ogólnych zaświadczeń o udziale w projekcie będzie najwłaściwszym rozwiązaniem".

   NIK nie podziela stanowiska Dyrektora CKU przedstawionego w wyjaśnieniach, że „Partner nie odpowiadał za prowadzenie analizy korzystania beneficjentów ostatecznych z zasobów udostępnionych na platformie i nie może się wypowiadać co do realizacji minimum materiału", gdyż zgodnie z art. 33 ust.2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty[8] nadzorowi pedagogicznemu podlega realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania.

   NIK zauważa również, że zgodnie z § 2 umowy partnerskiej strony umowy ponosiły odpowiedzialność za prawidłową realizację umowy o dofinansowanie projektu, a według § 5 pkt 16 tejże umowy Partner miał obowiązek przedstawienia Liderowi informacji sprawozdawczych w terminach i formie umożliwiającej przygotowanie wniosków o płatność wymaganych w umowie o dofinansowanie projektu. W rezultacie, Instytucja Pośrednicząca, na podstawie otrzymanego końcowego wniosku o płatność, sporządziła w sierpniu 2012 r. „Kartę zamknięcia projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki", w której podano m.in. rezultaty osiągnięte w wyniku realizacji projektu „Kształcenie XXI wieku". Z dokumentu tego wynika m.in., że udział w ww. projekcie ukończyły 83 osoby (pomimo skreślenia w trakcie kształcenia 33 osób) przy zakładanej liczbie 40.
   Według badań kontrolnych NIK, wymóg realizacji 60% zajęć z wykładowcą nie został spełniony przez żadnego z 50 uczestników projektu, a wymóg 60% ich uczestnictwa w zajęciach i testach e-learningowych z obowiązujących przedmiotów spełniło tylko siedem osób.

   (dowód: akta kontroli, tom I str. 63-65, 239-248, tom II str. 39-41, 78-83, 152-167, 200-201, 213)

[8] Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.

2. CKU, jako partner SKU w realizacji projektu „Kształcenie XXI wieku", nie zapewniło nadzoru pedagogicznego nad uczestnikami kształcenia e-learningowego, do czego było zobowiązane postanowieniami § 4 ust. 2 pkt 2 lit. b umowy partnerskiej. Skutkowało to niską aktywnością i uczestnictwem słuchaczy w kształceniu określonym w projekcie.

   NIK nie podziela stanowiska przedstawionego w wyjaśnieniach Dyrektora CKU, że „Partner nie miał narzędzi do aktywizowania słuchaczy do uczestnictwa w zajęciach na platformie, ani ich kontroli w tym zakresie oraz, że należało to do kompetencji Lidera". Zarówno w umowie o dofinansowanie projektu „Kształcenie XXI wieku", jak również w umowie partnerskiej, nie zawarto żadnych zapisów dotyczących realizacji tego obowiązku przez SKU. Natomiast w umowie partnerskiej, nadzór pedagogiczny nad uczestnikami tego kształcenia został jednoznacznie przypisany do realizacji przez CKU.
   Według § 7 statutu CKU do kompetencji dyrektora Centrum należało sprawowanie nadzoru pedagogicznego, a według § 41 ust. 2 pkt 1-2 tego dokumentu, słuchacz miał obowiązek przestrzegania postanowień zawartych w statucie, dotyczących m.in. systematycznego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach wynikających z planu i programu nauczania oraz opanowania materiału nauczania określonego programem. Zgodnie z § 6 ust. 3 Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w projekcie „Kształcenie XXI wieku" niedopełnienie przez uczestników tego kształcenia ww. obowiązku miało skutkować wykluczeniem ich z projektu.
   (dowód: akta kontroli, tom I str. 117-179 tom II str. 164 -166, 201,204-207)

IV. Uwagi i wnioski

W związku z zamknięciem projektu „Kształcenie XXI wieku" oraz likwidacją Stowarzyszenia Kształcenia Ustawicznego w Chełmie, jako Beneficjenta i Lidera ww. projektu odpowiedzialnego za prowadzenie całości gospodarki finansowej związanej z jego realizacją, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych dotyczących stwierdzonych nieprawidłowości w CKU.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[9] kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Lublin, dnia września 2016 r.

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

[9] Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.